

Секція 1

«Гуманітарні та фундаментальні дисципліни»

Вагилевич Микола Богданович, *магістрант,*
Синиця Світлана Михайлівна, *к.е.н., доцент,*
доцент кафедри обліку та фінансів

ОСНОВНІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап економічного розвитку України пов'язаний із системною активізацією негативних чинників впливу та різних загроз такому розвитку. Останнім часом національна економічна безпека все більше трансформується в економічну безпеку підприємств. Від рівня її забезпечення залежать рівень конкурентоспроможності, інвестиційна привабливість та інноваційний розвиток економіки країни, зайнятість населення та якість життя.

Зміни, що відбуваються в світі та в Україні, суттєво впливають на становище підприємств та їхню економічну безпеку. Мінливість зовнішніх та внутрішніх викликів висуває більш жорсткі вимоги до системи економічної безпеки підприємства. Така система повинна враховувати існуючі небезпеки та загрози, а також прогнозувати потенційні загрози з метою мінімізації негативних наслідків [4, с. 23].

Сенс економічної безпеки полягає в забезпеченні поступального економічного розвитку суспільства з метою виробництва необхідних благ та послуг, що задовольняють в повній мірі індивідуальні та суспільні потреби з однієї сторони, та вміння протистояти усім викликам та загрозам економічній безпеці з іншої сторони [2, с. 31-32].

Для нормального функціонування та розвитку, економічна безпека будь-якого підприємства на наш погляд зобов'язана відповідати наступним вимогам:

- стан захищеності усіх систем підприємства при здійсненні господарської діяльності в певній ситуації;
- стан всіх ресурсів підприємства (капіталу, трудових ресурсів, інформації, технологій, техніки, прав) та підприємницьких здібностей, при якому можливе найефективніше їх використання для стабільного функціонування і динамічного науково-технічного та соціального розвитку, здатність запобігати або швидко нівелювати різні внутрішні та зовнішні загрози;
- сукупність організаційно-правових, режимно-охоронних, технічних, технологічних, економічних, фінансових, інформаційно-аналітичних та інших методів, спрямованих на усунення потенційних загроз та створення умов для забезпечення ефективного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності відповідно до їхніх цілей та завдань;
- стан соціально-технічної системи підприємства, котрий дає змогу уникнути зовнішніх загроз і протистояти внутрішнім чинникам дезорганізації за допомогою наявних ресурсів, підприємницьких

здібностей менеджерів, а також структурної організації та зв'язків менеджменту[1, с. 86-87].

Виходячи з вище викладеного ми дійшли висновку що основною метою управління економічною безпекою - є забезпечення найефективнішого функціонування, найпродуктивнішої роботи операційної системи та економічного використання ресурсів, забезпечення певного рівня трудового життя персоналу та якості господарських процесів підприємства, а також постійного стимулювання нарощування наявного потенціалу та його стабільного розвитку.

Дотримання таких рекомендацій призводить до стійкості підприємств до різного роду викликів. А це в свою чергу дає можливість менеджменту підприємства вчасно зреагувати на такі виклики та протидіяти їм.

Основні ознаки нормального функціонування економічної безпеки підприємства зумовлюють формування необхідних структуроутворюючих елементів і загальної схеми організації економічної безпеки [5, с. 48].

Провівши аналіз літератури, яка вивчає дану проблему, ми дійшли висновку, що до загальної схеми процесу організації економічної безпеки відносяться дії, що можуть проводитись підприємством як одночасно так і в певній послідовності. До них ми віднесли:

- формування необхідних корпоративних ресурсів (капіталу, персоналу, прав інформації, технології та устаткування);
- загально-стратегічне прогнозування та планування економічної безпеки за функціональними складовими;
- стратегічне планування фінансово-господарської діяльності підприємства;
- загально-тактичне планування економічної безпеки за функціональними складовими;
- тактичне планування фінансово-господарської діяльності підприємства;
- оперативне управління фінансово-господарською діяльністю підприємства;
- здійснення функціонального аналізу рівня економічної безпеки;
- загальна оцінка досягнутого рівня економічної безпеки [3, с. 54].

Дотримання таких рекомендацій щодо управління економічною безпекою дозволяє підприємству підтримувати безпеку на належному рівні.

Однак, в сучасних умовах функціонування економічної системи, яка заснована на ринкових відносинах, однією із важливих критеріїв, що впливає на розвиток ринкової економіки, є те, що відсутні гарантії сталого розвитку, так як діють закони ринку. Таким чином, відсутність гарантії сталого розвитку економіки породжує певну невизначеність, яка призводить до того, що для того, щоб забезпечити ефективне функціонування діяльності підприємств, необхідно здійснити прогноз можливих факторів ризику, небезпек і загроз економічній безпеці, а також взяти екстрених заходів для того, щоб нейтралізувати або послабити їх вплив.

Дану тенденцію можна простежити по зменшенню зростання експорту в зарубіжні країни в певних галузях економіки, зокрема в металургії. В даний час

в нашій державі зберігається досить високий рівень інфляції в порівнянні з сусідніми країнами, де рівень інфляції становить близько 2-3%. Самої величезної внутрішньої загрозою економічній безпеці може служити зменшення науково-технічного потенціалу та трудових ресурсів чому найбільш «посприяла» ратифікація безвізового режиму з Європейським союзом, та ситуація на Сході України.

Таким чином, кількість загроз економічній безпеці господарюючого суб'єкта існує досить велика кількість. Необхідно розглядати всі загрози в комплексі для того, щоб провести повноцінний аналіз діяльності підприємств в умовах сучасного часу. Вся система загроз економічній безпеці може бути представлена як динамічна структура, яка має пов'язану систему, в результаті чого, вирішення однієї загрози може призвести до появи іншої загрози та посилити загальний вплив на діяльність підприємства.

Такі особливості проявляється особливо в наш час, так як зараз досить багато загроз економічній безпеці та кризових ситуацій. Саме тому, підприємству необхідно постійно проводити моніторинг своєї діяльності і постійно піклуватися про те, щоб поява загрози економічній безпеці могло пройти з мінімальними наслідками в діяльності господарюючого суб'єкта, або зовсім не вплинути на підприємство. Виходячи з усього перерахованого вище, необхідно зробити висновок про те, що аналіз загроз дозволить побудувати систему щодо забезпечення економічної безпеки на різних господарських рівнях і дозволить запобігати появі загроз на стадії зародження, а також запобігати усім негативним наслідкам, що могли б виникнути в діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Васильців Т. Г. *Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: [монографія] / Т. Г. Васильців. - Львів: Арал, 2008. — 384 с.*
2. Гадзевич О. І. *Основи економічного аналізу і діагностика фінансово- господарської діяльності підприємств. Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2007. - 180 с.*
3. Донець Л. І. *Економічна безпека підприємства: Навч. посіб. / Л.І. Донець, Н.В. Ващенко - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 240 с.*
4. Зеркалов Д. В. *Безпека комерційної діяльності: у 2 кн. Кн. 2: Захист. Довідник / Д.В. Зеркалов. — К.: Основа, 2006. — 800 с.*
5. Камлик М. І. *Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко- правовий аспект / М. І. Камлик. — К. : Атіка, 2005. — 432 с.*

**Григорців Андрій Михайлович, студент 4 курсу,
Романчукевич Мар'яна Йосипівна, к.е.н, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Сучасні тенденції розвитку світового ринку відновлюваних джерел енергії слід розглядати у кількох сегментах. Насамперед, це основні сектори